

8 ΩΡΕΣ ΔΟΥΛΕΙΑ

8 ΩΡΕΣ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

8 ΩΡΕΣ ΥΠΝΟΣ

Πρωτομαγιά ονομάζεται η πρώτη μέρα του Μαΐου, η οποία είναι μέρα **α(πε)ργίας** για πολλές χώρες του κόσμου.

Την Πρωτομαγιά του 1886, οι εργάτες του Σικάγου, στην Αμερική, ξεσηκώθηκαν διεκδικώντας το δωρο και καλύτερες συνθήκες εργασίας με σύνθημα: «**Οχτώ ώρες δουλειά, Οχτώ ώρες ανάπαυση, Οχτώ ώρες ύπνο**»

Τουλάχιστον 400.000 άνθρωποι συμμετείχαν στις απεργίες που γίνονταν σε όλη την χώρα και πάνω από 80.000 στο Σικάγο. Για σύνθημά τους είχαν μια «γροθιά»! Μ' αυτό τον τρόπο ήθελαν να δείξουν, πως όταν οι άνθρωποι παραμένουν ενωμένοι, μπορούν να καταφέρουν πολλά...

Ιστορία της Πρωτομαγιάς

Ο Μάιος είναι ο 5ος μήνας του χρόνου, ο οποίος αντιστοιχεί στον αρχαίο μήνα Θαργηλίωνα που γιορταζόταν με τα περίφημα Ανθεοφόρια. Ήταν αφιερωμένος στη θεά της γεωργίας Δήμητρα και την κόρη της Περσεφόνη, που τον μήνα αυτόν βγαίνει από τον Άδη κι έρχεται στη γη. Ο εορτασμός της Πρωτομαγιάς σηματοδοτεί την τελική νίκη του καλοκαιριού απέναντι στον χειμώνα,

Μία από τις παλαιότερες γιορτές ήταν τα **Ανθεστήρια**, η γιορτή των λουλουδιών, η πρώτη επίσημη γιορτή ανθέων των Ελλήνων. Τα Ανθεστήρια, κατά τη διάρκεια των οποίων πομπές με κανηφόρες που έφερναν άνθη βάδιζαν με

μεγαλοπρέπεια προς τα ιερά. Ιδρύθηκαν πρώτα στην Αθήνα και έπειτα πήραν πανελλήνια μορφή, αφού διαδόθηκαν και σε άλλες πόλεις της Ελλάδος. Σύμφωνα με το μύθο, στα Ανθεστήρια

«ανασταίνονταν» ο... σκοτωμένος Θεός Διόνυσος και από το χυμένο αίμα του ,φύτρωσε η άμπελος.

Έθιμα

Στεφάνι

Στην Ελλάδα το πιο διαδεδομένο **έθιμο** είναι η δημιουργία του πρωτομαγιάτικου στεφανιού από λουλούδια κομμένα από τους αγρούς.

Παραλλαγή του εθίμου εντοπίζεται και στην αρχαιότητα, όταν στο πλαίσιο της εορτής των Θαρρηλίων, οι συμμετέχοντες έπαιρναν ένα πράσινο κλαδί που μόλις είχε πετάξει φύλλα, το τύλιγαν με ταινίες και επάνω του κρεμούσαν σύκα, ψωμί, φλασκιά με λάδι, κρασί και μέλι, συμβολίζοντας την ζωή, την υγεία, την καλή τύχη, την καλή σοδειά και την ευφορία.

Νησιά Αιγαίου - Αμίλητο νερό

Σε νησιά του Αιγαίου την Πρωτομαγιά, τα κορίτσια σηκώνονταν την αυγή και έπαιρναν μαζί τους τα λουλούδια, που είχαν μαζέψει από την παραμονή και πήγαιναν στα πηγάδια να φέρουν το «αμίλητο νερό» (αμίλητο γιατί το κουβαλούσαν χωρίς να μιλούν). Όταν το έφερναν στο σπίτι, πλένονταν όλοι με αυτό.

Κέρκυρα - Μαγιόξυλο

Στην Κέρκυρα, ένα νησί που φημίζεται για τις ξεχωριστές της παραδόσεις και για τους ανθρώπους της που παραμένουν πιστοί σε αυτές, το Μαγιόξυλο έχει την τιμητική του.

Οι κάτοικοι περιφέρουν έναν **κορμό κυπαρισσιού**, σκεπασμένο με κίτρινες μαργαρίτες που γύρω του έχει ένα

στεφάνι με χλωρά κλαδιά. Με το μαγιόξυλο αυτό, οι νέοι εργάτες ντυμένοι με κάτασπρα παντελόνια και πουκάμισα και κόκκινα μαντήλια στο λαιμό βγαίνουν στους δρόμους, τραγουδώντας το Μάη.

Το Πήδημα της φωτιάς

Νέοι και γυναίκες μεγάλης ηλικίας μαζεύονται την παραμονή της Πρωτομαγιάς, μόλις δύσει ο ήλιος και ανάβουν φωτιές με ξερά κλαδιά που έχουν συγκεντρώσει αρκετές μέρες πριν. Όσο η φωτιά είναι αναμμένη οι γυναίκες χορεύουν κυκλικούς χορούς γύρω από τη φωτιά και τραγουδούν παραδοσιακά τραγούδια για την Πρωτομαγιά. Τα νέα παιδιά, αφού βρέξουν τα μαλλιά και τα ρούχα τους, πηδούν πάνω από τις φωτιές σαν μία συμβολική πράξη που αποσκοπεί στο να διώξει τον χειμώνα και την αρρώστια. Στην συνέχεια όλοι παίρνουν έναν δαυλό από φωτιά και την πηγαίνουν στο σπίτι τους για να φύγουν όλα τα κακά.

Τα Ξόρκια της Πρωτομαγιάς

Ενήλικες και παιδιά για να προστατεύονται όλο το χρόνο από τα φίδια, την Πρωτομαγιά δεν έμπαιναν για δουλειές στα χωράφια και μόλις δινόταν μια ευκαιρία, έλεγαν το ξόρκι εναντίον των φιδιών:

Σήμερα Πρωτομαγιά
Βγαίνουν τα φίδια απ' τη φωλιά

Ούτε ήλιος να τα δει
Ούτε μπροστά μου να φανεί

Το έθιμο του Κλήδωνα

Την παραμονή της πρωτομαγιάς τα κορίτσια του χωριού στο δήμο Κόζιακα, μαζεύουν κλήδωνα (είδος λουλουδιού) και άλλα λουλούδια και τα βάζουν μέσα σε μια στάμνα. Στη συνέχεια, κάνουν το γύρο του χωριού κρατώντας την και τραγουδώντας:

"Συμμαζευτείτε λυγερές να βάλουμε τα κλήδωνα...."

Έπειτα, μαζεύονται στην πλατεία του χωριού και χορεύουν γύρω από την καλύβα, την οποία έφτιαξαν την ίδια ημέρα τα αγόρια του χωριού. Όταν τελειώσουν το χορό, κρύβουν τη στάμνα με τα λουλούδια από τα αγόρια και εκείνα ψάχνουν να τη βρουν. Το επόμενο βράδυ, τα κορίτσια με τη στάμνα γεμάτη λουλούδια γυρίζουν στους δρόμους του χωριού τραγουδώντας αυτήν τη φορά:

"Συμμαζευτείτε λυγερές για να βγάλουμε τα κλήδωνα...."

Τέλος, μαζεύονται στην πλατεία όπου φανερώνουν τη στάμνα και βγάζουν από μέσα τα λουλούδια, ευχόμενες για την καλή τους τύχη. Στη συνέχεια, θα κάψουν την καλύβα και γύρω από αυτή θα στηθεί χορός από τα κορίτσια και τα αγόρια.

Πρωτομαγιά

Ήρθε ή Πρωτομαγιά, παιδιά,
στούς κάμπους σκορπιστήτε,
μές στη δροσούλα κι εύωδιά
πετάξετε, χαρήτε.

Λουλούδια φέρτε δροσερά,
κάντε δμορφο στεφάνι
καί τραγουδήστε με χαρά:
«Ο Μάης, νά τος, φτάνει!»

Λουλούδια ας διαλέξουμε
και ρόδα και κρίνα
κι ελάτε να πλέξουμε
στεφάνια με κείνα,
στο Μάη που σήμερα
προβάλλει στη γη.
Τ' αηδόνια συμφώνησαν
της γης τ' αγγελούδια
και βρήκαν και τόνισαν
καινούργια τραγούδια
στο Μάη που σήμερα
προβάλλει στη γη.
Η θάλασσα γίνεται
καθρέφτης και πάλι,
το κύμα της χύνεται
κι ο φλοίσβος τον ψάλλει,
στο Μάη που σήμερα
προβάλλει στη γη.
Χορεύει το πρόβατο
τ' αρνάκι βελάζει
κι απ' τον αγκαθόβατο
δροσούλα σταλάζει,
στο Μάη που σήμερα
προβάλλει στη γη.

Ι. Πολέμης

Παπαρούνες

Μάης κι έχει η γης φορέσει
τα καλά της για ν' αρέσει.
Ο κυρ-Ηλιος την κοιτά
και για προξενήτρα ψήνει
την καλή κυρά-Σελήνη
που το χέρι της ζητά.
Η νυφούλα γη το δίνει
Μα ολοκόκκινη έχει γίνει
Κι η καρδούλα της χτυπά
Της ντροπής το κοκκινάδι
Παπαρούνες στο λιβάδι
Για τον ήλιο που αγαπά.

Δημήτρης
Μανθόπουλος

Σημείωση: Ο κύριος Μανθόπουλος είναι από τη Δράμα όπου και ζει ακόμα και ήταν δάσκαλος

Ο Μάης

Σ' ένα στέφανο του Μάη
Όλη η άνοιξη χωράει.
Κύκλους, κύκλους τα λουλούδια
οι χοροί και τα τραγούδια,
στα χρυσά του ήλιου καφάσια
ωριμάζουν τα κεράσια.
Πέρα ως πέρα φως απλώνει
γλάστρα ανθίζει στο μπαλκόνι.
Είναι ο Μάης δίχως ταίρι
ένα ολάνθιστο παρτέρι.
Σ' ένα στέφανο του Μάη
όλη η άνοιξη χωράει.

Ρένα Καρθαίου

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

- Βρίσκω και γράφω πέντε παροιμίες για τον Μάιο.

- **Κάνω αναγνώριση:**

Σε

ένα

στέφανο

του

Μάη

όλη

η

άνοιξη

χωράει

- Εμπνέομαι από το ποίημα της Ρένας Καρθαίου, που διάβασα και δημιουργώ μια ζωγραφιά με θέμα την άνοιξη ή ζωγραφίζω ή κατασκευάζω ένα μαγιάτικο στεφάνι.
- Αφού κάνω την εργασία μου, τη φωτογραφίζω και την στέλνω στη δασκάλα μου στο viber ή στο messenger.
- **Δεν ξεχνώ** να γράψω το όνομά μου πάνω στην εργασία, ώστε να φαίνεται